

Kultovní Hawksmoor byl jednou z nejsložitějších knih na překlad do češtiny

Konečně vychází kultovní historický román *Hawksmoor* od moderního britského klasika Petera Ackroyda. Jedna z rovin příběhu je důsledně psána angličtinou počátku 18. století, autor kvůli tomu strávil několik měsíců ponorem do dobových textů. Stejný ponor musela provést česká redakce.

„Na počátku bylo velké okouzlení fascinujícím textem i sugestivním příběhem, který originálně propojoval Londýn počátku 18. a druhé poloviny 20. století,“ říká redaktor Milan Macháček o svém vztahu k románu, který anglicky poprvé vyšel v roce 1985. „Zároveň přišly i velké pochyby, bude-li vůbec možné dosáhnout odpovídající podoby knihy v češtině a najde-li se překladatel, který by byl ochotný se do tak obtížné práce pustit,“ pokračuje redaktor, který o českém vydání knihy uvažoval od počátku 90. let. S Nakladatelstvím Paseka dotáhl práci do konce v roce 2016, překladatelskou výzvu nakonec přijala Johana Labanczová.

Slavná kniha moderní prózy, kterou nakladatelství Penguin vybralo jako jeden z pěti titulů zastupujících 80. léta do své edice Penguin Decades, je ověněna dvěma prestižními cenami: Cenou deníku The Guardian za nejlepší prózu a Whitbreadovou cenou, která je dnes známá pod názvem Costa. Ta na rozdíl od Booker Prize oceňuje knihy přístupnější širšímu publiku, i když mají vysokou literární úroveň.

Pro čtenáře může *Hawksmoor* představovat výzvu, odmění se mu ale jako málokterá kniha svou unikátní atmosférou a literární rozkoší, kterou čtení přináší. Ústřední postavou historické linie v 18. století je architekt Nicholas Dyer pověřený výstavbou sedmi nových městských kostelů v Londýně. Svým chrámům hodlá zajistit nesmrtelnost krutým rituálem: v základech každého z nich má spočinout mrtvé lidské tělo. O dvě stě padesát let později vyšetřuje londýnský detektiv Nicholas Hawksmoor záhadnou sérii brutálních vražd, ke kterým dochází právě poblíž Dyerových kostelů...

Hawksmoor se od běžných postmoderních próz liší tím, že se pokouší o vytvoření autentického jazykového výrazu své historické roviny. Nejde tedy o román, který by se vcíťoval do myšlení historických postav současným jazykem. Ackroyd strávil studiem

dobových textů přibližně půl roku, aby byl schopen imitovat tehdejší jazyk a styl, takže stejným způsobem – ponorem do dobových textů – bylo třeba pracovat i při překladu.

„Považuji za velké štěstí, že jsem Hawksmoora mohla překládat. Mimo jiné proto, že Peter Ackroyd v románu fascinujícím způsobem pracuje se zrcadlením dvou časových rovin,“ říká překladatelka Johana Labanczová. „Málokdo kromě překladatele může docenit, do jakých podrobností autor zachází. Správně vystihnout jazyk 18. století, kterým je starší rovina psaná, však pro mě jako pro nebohemistku bylo velmi složité.“

Výsledkem není naprosto autentický dobový výraz, ale (stejně jako u originálu) text s určitou licencí, který se zároveň snaží být srozumitelný současnému čtenáři. K práci na knize si proto Macháček přizval také bohemistu a polonistu Jana Linku, mimo jiné editora Hájkovy Kroniky české. „Práce byla výzvou, protože obvykle postupuji v opačném gardu a snažím se zpřístupnit raněnovověké texty dnešnímu čtenáři. Naučit hlavu pracovat obráceně nebylo snadné, text bylo nutné číst zhruba čtyřikrát, než jsme byli všichni spokojeni,“ popisuje Linka.

„Cesta k českému vydání románu byla opravdu mimořádně dlouhá a spleťtá a pro všechny zúčastněné to bylo zároveň velké jazykové dobrodružství. Jak se věc podařila, musí samozřejmě posoudit čtenáři, ale pevně doufám, že Ackroydův text na ně zapůsobí svou silou a magičností i v překladu,“ uzavírá Macháček.